

Notat til høring i næringskomiteen den 16.10.2018

Norges museumsforbund representerer de norske museene; både museene på det nasjonale museumsnettverket i Kulturdepartementet, universitetsmuseene, museer under øvrige departementer, private museer og de samiske museene under Sametinget. Museumsforbundet er en interesseorganisasjon som arbeider for museenes faglige og økonomiske utvikling gjennom arbeidet i organisasjonens sekretariat og i ni ulike fagseksjoner.

Mange av museene har samlinger og utstillinger som er sentrale reiselivsmål både for norske og utenlandske turister. De arbeider aktivt med utvikling av opplevelser og reiselivsaktiviteter blant annet i samarbeid med andre reiselivsaktører. Museenes arbeid knyttet til reiseliv spenner fra målrettede tilbud til hurtigrute- og cruiseturister, samarbeid om visningsanlegg for oppdrettslaks til formidling av mattradisjoner og andre formidlings- og opplevelsestiltak/produkter med utgangspunkt i norsk kulturhistorie og samtidsaktuelle tema. Noen museer, som Norsk Industrierbeidermuseum, er de siste årene blitt sentrale motorer i lokal reiselivsutvikling. Det er imidlertid rom for videre utvikling, ikke minst knyttet til økt digitalisering og synliggjøring av museene på web, i spill etc.

Museumsforbundet ble i 2017 skuffet over beskjedent fokus i Reiselivsmeldingen på museer og kultur mens det fortsatt var mye fokus på natur og tilrettelegging av denne type opplevelser. Nå håper vi det pågående arbeidet med en reiselivstrategi vil rette opp dette. Meldingens understreking av at det er «viktig å synliggjøre merverdiene ved et økt samarbeid mellom kultur- og reiselivsaktører og stimulere til kunnskapsoppbygging og -utveksling», og at det må omsettes i konkret handling i det pågående arbeidet mellom Nærings- og fiskeridepartementet samt Kulturdepartementet er bra. Museumsforbundet mener det er et betydelig potensial for økt samarbeid til beste for alle parter. Museene har mye erfaring med formidling, har viktige samlinger innen kunst og kultur som kan gi besøkende innblikk i materiell og immateriell kultur og historie, og flere museer har bygg av stor arkitektonisk interesse som styrker museenes, og regionenes attraksjonskraft.

«Kultursektoren kan bidra til å styrke reiselivet på flere måter», heter det i Kulturdepartementets budsjettproposisjon. Vi er bekymret for det instrumentelle perspektivet som kan leses inn i sitatet, men håper det vil legges frem tiltak som vil resultere i gjensidig styrking. I reiselivsmeldingen ble kulturlivet imidlertid i stor grad ansett som en *ressurs* for reiselivsproduktene ved at de «bidrar til å øke verdien av Norge som reiselivsmål, og derigjennom verdiskapingen i reiselivsnæringen». Museene opplever i stor grad at de blir brukt, og forbrukt, av reiselivsnæringen mer enn at de er likeverdige medspillere som også får sin del av inntektene fra reiselivsaktivitetene. Museene har de siste årene fått effektiviseringskutt som i praksis betyr at de ikke har fått kompensert for pris og lønnsøkningen. SSBs siste museumsstatistikk viser at det er 4,5 % nedgang i offentlig tilskudd fra 2016 til 2017 og 2 % nedgang i egeninntektene. Pålagte krav om økt egeninntjening gjør det interessant for museene å utvikle seg til å være samarbeidspartnere for reiselivsnæringen så lenge det kan bidra til styrket økonomi også for museene. Bare gjennom likeverdig samarbeid om utvikling av kunnskap og opplevelser kan det bli en positiv og god videreutvikling av kulturbasert reiseliv.

I dag har museene i liten grad tilgang til tiltak innen Forskningsrådets BIA-ordninger og klyngeutvikling, bedriftsnettverk, markedssamarbeid og arbeidet med innovasjon i Innovasjon Norge. Museumsforbundet

ber om at museene blir innlemmet i dette arbeidet fremover, slik at de kan bli en integrert del av det videre arbeidet med utvikling av kulturturisme i Norge. Det mener vi Næringskomiteen bør bidra til!

Kontaktinformasjon; generalsekretær Liv Ramskjær, 92427878/LR@museumsforbundet.no